Sortland kommune

Redegjørelse til driftsutvalget på presiserte temaer relatert til Kvalitetsmelding for barnehage og skole 2023

Oversikt over, og informasjon om fravær blant elever i grunnskolen på Sortland

Som tabellen under viser, har elevenes fravær i Sortland økt de siste årene. Det finnes ingen samlet informasjon om hvilke årsaker foreldrene melder for fraværet.

Tabell 1 Fravær i grunnskolen totalt 1.-10. trinn, Sortland

År	Prosent
20-21	4,5%
21-22	8.5%
22-23	7.3%
23-24	7,8%

Økningen i fravær blant elevene gjelder både for grunnskolen og videregående opplæring, og utviklingen gjelder hele landet. I forbindelse med pandemien, økte fraværet. Selv om pandemien er over, er omfanget av fravær ikke tatt tilbake til før pandemien. Dette er også situasjonen nasjonalt.

Som tabellen under viser, har også flere elever enn tidligere et bekymringsfullt høyt skolefravær.

Tabell 2 Fravær i Sortlandsskolen fordelt på barne- og ungdomstrinn og gjennomsnittlig fravær over 20 dager.

	2022-23			2018-19		
Over 20 dager	Antall elever		Prosent av elever	Antall elever		Prosent av elever
Sortland ungdomsskole	(444)	112	25,2 %	(339)	43	12,7 %
Barneskolene	(838)	151	18,0 %	(862)	62	7,2 %
Gjennomsnittlig fravær	Dager		Prosent	Dager		Prosent
Sortland ungdomsskole	(183)	16,4	9,0 %	(190)	10,2	5,4 %
Barneskolene	(183)	12,3	6,7 %	(190)	8,7	4,6 %

Det er bekymringsfullt at barn og unge er mindre på skolen. Å være på skolen er viktig for at elevene skal lære, og for at skolen kan skape et godt skolemiljø der elevene følges opp både faglig og sosialt. Skolefravær er et sammensatt problem der årsakene også kan være sammensatt. Mulige årsaksforklaringer kan være knyttet til forhold ved skolen, eleven og familien eller en kombinasjon av disse. For å kunne sette inn rett tiltak så tidlig som mulig, er det derfor viktig at skolen har systemer for å kartlegge hele det komplekse bildet i hvert enkelt tilfelle.

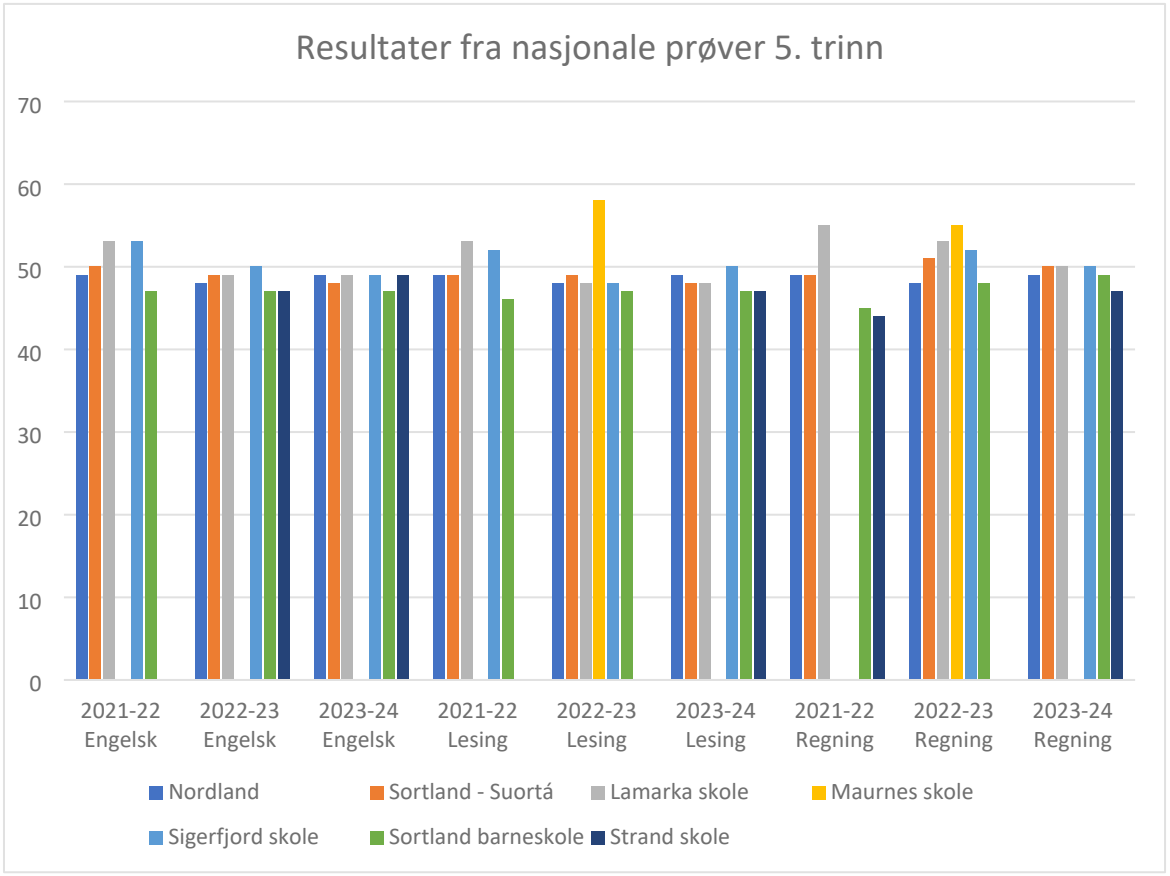
I Sortland har det siden våren 2022 vært jobbet systematisk med å utvikle og implementere verktøykasse for oppfølging av skolefravær. Arbeidet ledes av Barne- og ungdomsLOS som også følger opp barn og unge som er i ferd med å utvikle stort fravær. I dette arbeidet samarbeides det

tett med familien, skolen, helsestasjon og evt. andre hjelpeinstanser. Funksjonen for Barne- og ungdomsLOS er nærmere beskrevet i kp. 4.5 i Kvalitetsmeldingen for barnehage og skole 2023.

Resultat fra nasjonale prøver brutt ned på skolenivå - barnetrinn

Når resultater fra nasjonale prøver skal presenteres offentlig, følges regler for personvern. For å beskytte elevers personlige informasjon, er det strenge regler for hvordan data fra disse prøvene kan brukes og deles. Som det framgår av tallene som presenteres under, gis det ikke tilgang til resultater fra noen skoler. For Holmstad gjelder dette alle prøver og alle år, for andre skoler gis det ikke informasjon for noen prøver og år. Årsaken til dette er at tallene kommer under lovlig publiseringsgrense.

Tabellen under viser resultater (skalapoeng der gjennomsnittet er 50) fra nasjonale prøver i engelsk, lesing og regning. Fra 2022 starter måling av utvikling over tid på nytt. Resultatene fra 2022 kan derfor ikke direkte sammenlignes med tidligere år. Når tallene leses, er det viktig å legge til grunn analysen, jf. kp. 5.6.4 *Skoleeiers vurdering – Nasjonale prøver* i Kvalitetsmelding for barnehage og skole 2023.

Sortland kommune

Hvordan jobbes det for å forhindre frafall i overgang til videregående skole?

Sortland ungdomsskole arbeider ut fra *Karriereplan for elevene på Sortland ungdomsskole 2022-2024*. Planens formål er å bidra til å sikre elevene sin rett til rådgiving om utdanning, yrkestilbud og yrkesvalg, jfr. Opplæringsloven § 9-2. Overganger grunnskole - videregående er særlig omtalt i planen, og skolens systematiske arbeid med dette er beskrevet i årshjulet. Her framgår de faste aktivitetene gjennom året, tidsrom og hvem som er ansvarlige. Planen er lagt ved saken.

De fleste elevene ved Sortland ungdomsskole, søker ordinært opptak til videregående. En andel søkes inn med bakgrunn i ulike paragrafer i opplæringsloven:

- § 6.22. Søkjarar som har rett til spesialundervisning, og som manglar vurdering med karakter i meir enn halvparten av faga
    - Søknadsfrist 1. februar
- § 6.23. Søkjarar som har rett til særskild språkopplæring etter opplæringslova § 2-8, og som manglar vurdering med karakter i meir enn halvparten av faga
- § 6.24. Søkjarar utan talkarakterar eller utan samanliknbart karaktergrunnlag
- § 6.25. Søkjarar som av andre særlege grunnar må behandlast individuelt
- § 6.26 Søkjarar utan vurdering med karakter i halvparten av faga

Elever som vurderes innen de ulike paragrafanene, er de skolen vurderer som særlig sårbare når det gjelder frafall i videregående opplæring. For noen av disse elevene starter arbeidet allerede i overgangen mellom barneskole og ungdomsskole jf. *Retningslinjer for overgang barnehage – skole, barnetrinn – ungdomstrinn HELHETLIG OPPLÆRINGSLØP*. Arbeid med øvrige elever starter når utfordringer avdekkes.

I arbeidet med å sikre en trygg og god overgang til videregående, inngår det spesialpedagogiske og/eller sosialpedagogiske tiltak. Tiltakene er individuelt tilpasset og kan involvere PPD, skolehelsetjenesten, spesialisthelsetjenesten, barne- og ungdomsLOS, habiliteringsteam, autismeteam, barnevernstjenesten m.m. Arbeidet krever tett samarbeid mellom skole og hjem, og evt. andre eksterne samarbeidspartnere. Eleven må samtykke til at overgangsskjema og evt. henvisnings PPT blir oversendt fylkeskommunen. Dette er noe skolen oppfordrer elev og foresatte særskilt om.

Skolens erfaring er at tiltak eller avtale om alternativ arena utenfor skolen, kan bidra til positive opplevelser som igjen kan være avgjørende for motivasjon for videre skoleløp/utdanningsvalg. Alternativ opplæringsarena er omtalt i et eget kapittel i Kvalitetsmelding for barnehage og skole 2023, jf. kp. 4.3. Hospitering i videregående opplæring kan ha samme type effekt.